

Γυμνάσιο με Λ. Τ. Ξυλαγανής

Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα:

«Οι αστέρες στη Φυσική και τη Θεολογία»

Υπεύθυνοι καθηγητές

Γαβριηλίδου Δέσποινα (Θεολόγος)

Κοτζάμπασης Αθανάσιος (Μαθηματικός)

Τρεμπέλα Ευδοξία (Φυσικός)

Η ομάδα μας

- **Γ΄ Γυμνασίου:** Γαμβρόπουλος Γ. Γκουτρίδη Α. Καράι Χ. Κουλακτσίζ Τ. Λασκαρίδη Μ. Μαυροματοπούλου Ν. Μεμέτ Ογλού Ι. Μουμίν Α. Μπόντε Μ. Ντούζα Σ. Σερήφ Ε. Σκαρλατάκη Ι. Τσότρας Γ.
- **Α΄ Λυκείου:** Δαλαγδή Α. Κούλελης Α. Μπατζάκη Δ.

Λόγοι πραγματοποίησης του προγράμματος και συμμετοχής σε αυτό

- Μελέτη σχέσης Φυσικής και Θεολογίας, επιστήμης και πίστης
- Ενδιαφέρον για τη δημιουργία του κόσμου, την αρχή και εξέλιξη του σύμπαντος
- Θαυμασμός για τους αστέρες στον ουρανό και στη Θεολογία
- Διάθεση να ερευνήσουμε και να αποκτήσουμε γνώσεις, εργαζόμενοι ομαδικά

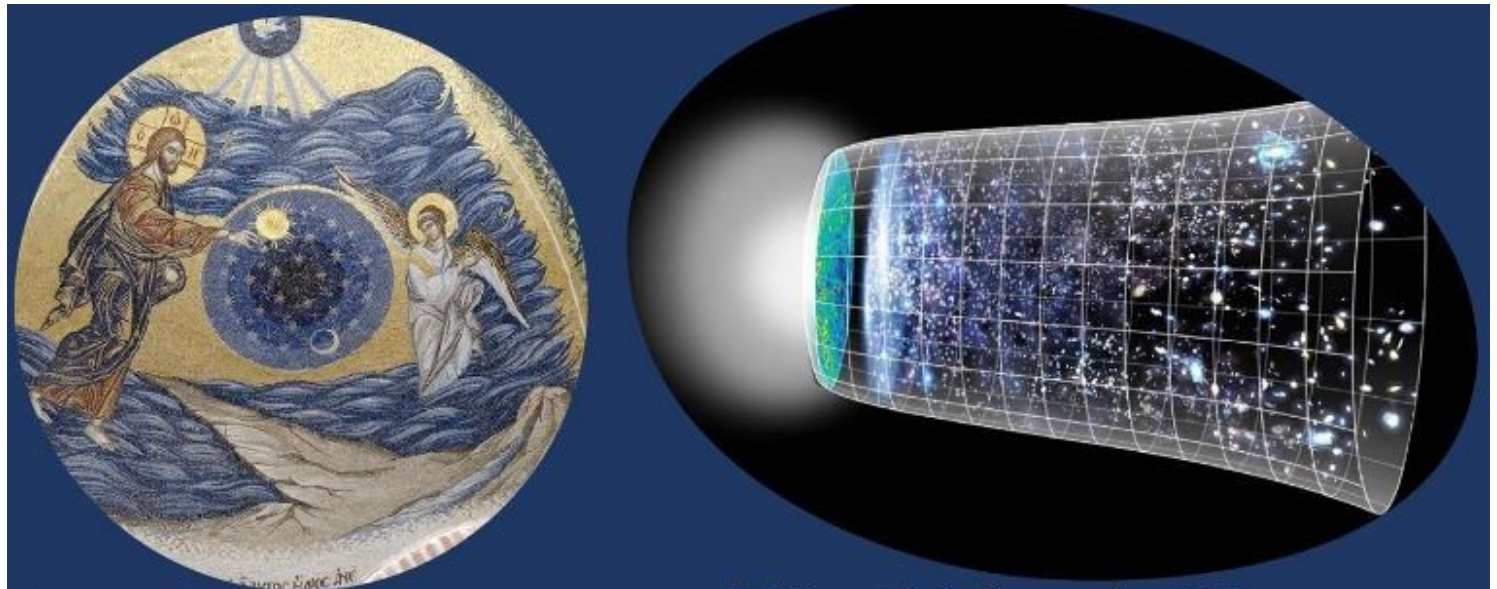
Λόγοι πραγματοποίησης του προγράμματος και συμμετοχής σε αυτό

- Επιθυμία να γνωρίσουμε το Ευρωπαϊκό Κέντρο Πυρηνικών Ερευνών (CERN)
- Περιέργεια για τους αστροναύτες και τους διαστημικούς σταθμούς
- Ενδιαφέρον για κατανόηση της διαφοράς επιστήμης – αστρονομίας και ψευδοεπιστήμης – αστρολογίας
- Επιθυμία να γνωρίσουμε αξιόλογους επιστήμονες και ανθρώπους του πνεύματος

Σχέση Φυσικής και Θεολογίας

- Η Φυσική ερευνά τη φύση των όντων και τους φυσικούς νόμους και η Θεολογία είναι πίστη και ερευνά το λόγο (αιτία) των όντων
- Τα δύο αντικείμενα σχετίζονται αλλά δεν είναι όμοια ή επικαλυπτόμενα
- Η επιστήμη δεν αναιρεί την πίστη
- Η σχέση πίστης και επιστήμης δεν είναι αντιθετική αλλά διαλεκτική

Σχέση Φυσικής και Θεολογίας

- Η επιστήμη ερευνά το αισθητό, τον φυσικό κόσμο ενώ η θρησκεία «περιγράφει» το υπεραισθητό, τον υπερφυσικό κόσμο
- Η Φυσική ερευνά το **πότε και το πώς** (πότε και πώς έγινε ο φυσικός κόσμος) ενώ η Θεολογία ασχολείται με το **ποιος και γιατί** (ποιος και γιατί δημιούργησε τον κόσμο – ο Θεός από αγάπη)

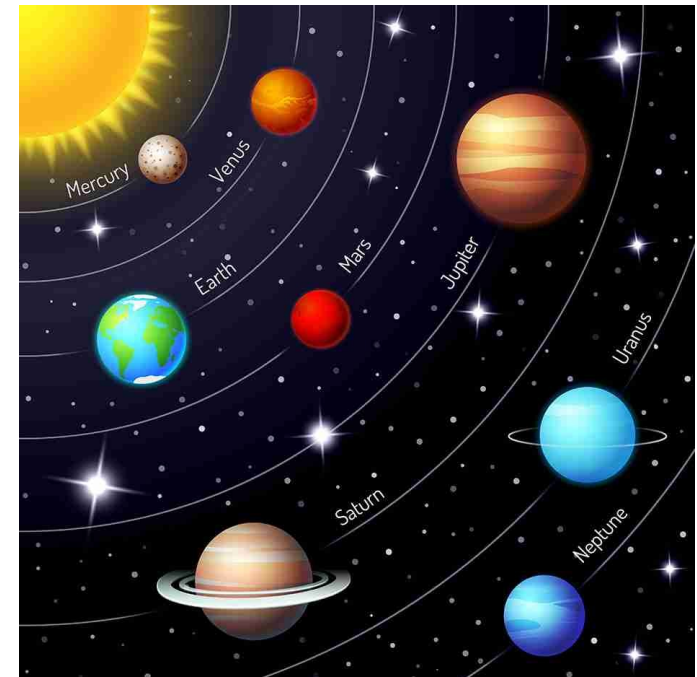
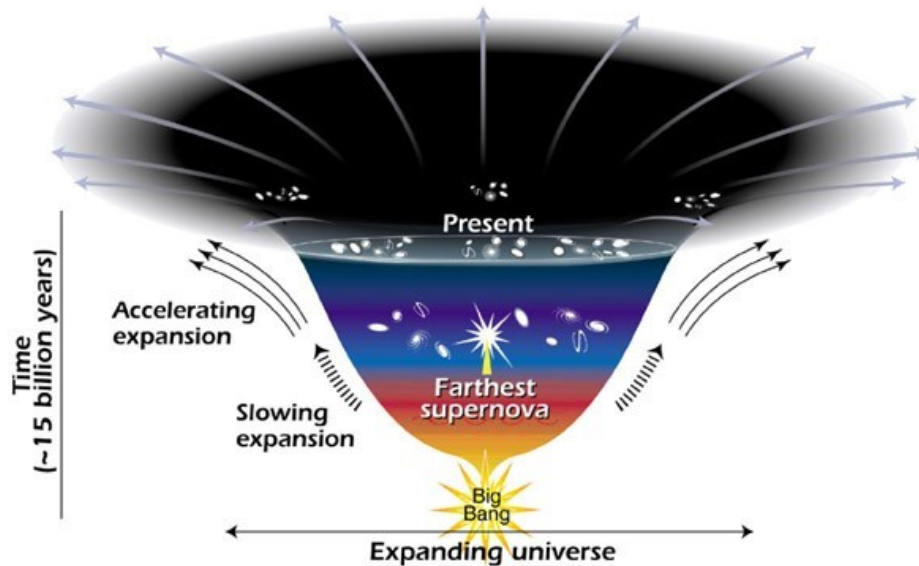
Η δημιουργία των αστέρων στη Θεολογία

- Στο βιβλίο του Ιώβ υπάρχει αναφορά στη δημιουργία των αστέρων: «Ότε εγενήθησαν άστρα, ήνεσάν με φωνή μεγάλη πάντες άγγελοί μου» λέει ο Θεός στον Ιώβ
- Η Παλαιά Διαθήκη στη Γένεση ξεκινά με περιγραφή της αρχής του κόσμου ως θεϊκής δημιουργίας. Είπε ο Θεός: «Να γίνουν φωτεινά σώματα στο στερέωμα του ουρανού ... , ώστε από το στερέωμα του ουρανού να φωτίζουν τη Γη»

Η δημιουργία του σύμπαντος στη Φυσική

- Θεωρία της μεγάλης έκρηξης (Big Bang)
- Διαστολή του σύμπαντος με αυξανόμενο ρυθμό
- Το ηλιακό μας σύστημα: Ήλιος, πλανήτες, δορυφόροι
- Διαφορές αστέρων και πλανητών

Ζωγραφιές από τους μαθητές

Βραδιά αστροπαρατήρησης

- Παρουσίαση για τα ουράνια σώματα από τον Πρόεδρο του Συλλόγου Ερασιτεχνικής Αστρονομίας Θράκης κ. Αμανατίδη Ανδρέα
- Παρατήρηση με τηλεσκόπιο του Κρόνου με τους δακτυλίους του καθώς και του Δία και των τεσσάρων δορυφόρων του

Το άστρο της Βηθλεέμ μέσα από τα ιερά κείμενα και τους Πατέρες της Εκκλησίας

- Αναφορά στο Ευαγγέλιο του Ματθαίου για το άστρο της Βηθλεέμ: καθοδήγησε τους Μάγους προς το Θείο Βρέφος
- Πολλοί Πατέρες και εκκλησιαστικοί συγγραφείς το θεωρούν ένα έκτακτο και μοναδικό γεγονός. Κάποιοι το θεωρούν μια θεία δύναμη. Η δύναμη αυτή, σύμφωνα με το Γρηγόριο το Θεολόγο και τον Ιωάννη τον Χρυσόστομο, δεν μπορεί παρά να είναι άγγελος

Το άστρο της Βηθλεέμ στη βυζαντινή τέχνη, στην ποίηση, τους ύμνους και στο Ναό της Γεννήσεως

- Ο Ρωμανός ο Μελωδός αναφέρει: «αστήρ μεν εστί εις το φαινόμενον, δύναμις δε τις προς το νοούμενον»
- Υπάρχουν πολλά ψηφιδωτά, τοιχογραφίες, μικρογραφίες και φορητές εικόνες με το άστρο της Βηθλεέμ
- Κάτω από το καθολικό του Ναού της Γεννήσεως στη Βηθλεέμ βρίσκεται το Άγιο Σπήλαιο. Στο σημείο που γεννήθηκε το Θείο Βρέφος υπάρχει μεγάλο αστέρι από ασήμι και μάρμαρο

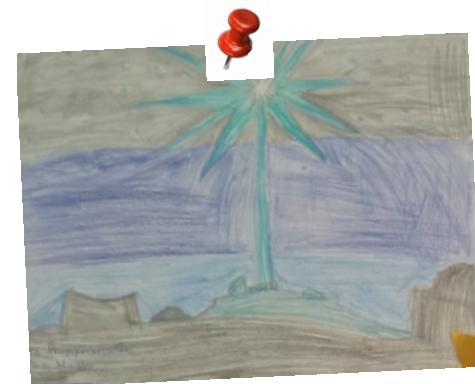

Το άστρο της Βηθλεέμ από την πλευρά της Φυσικής

- Κάποιοι ερευνητές θεωρούν ότι το άστρο της Βηθλεέμ ήταν ένας υπερκαινοφανής αστέρας (supernova)
- Άλλοι θεωρούν ότι ήταν κομήτης ή βροχή διαττόντων αστέρων
- Ο αστρονόμος Κέπλερ μίλησε για σύνοδο πλανητών
- Καμία όμως φυσική εξήγηση δεν ταιριάζει απόλυτα με την περιγραφή του Ευαγγελιστή Ματθαίου

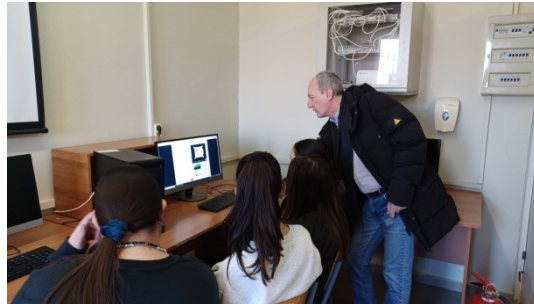
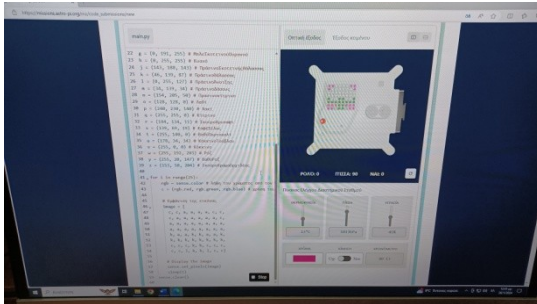
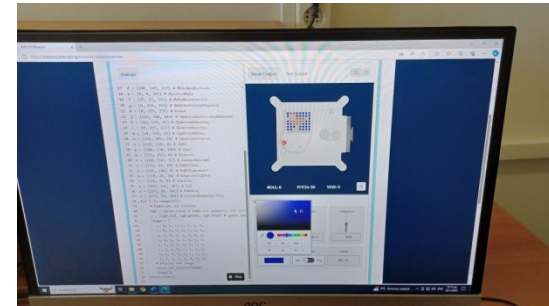

Ζωγραφιές από τους μαθητές με θέμα το άστρο της Βηθλεέμ

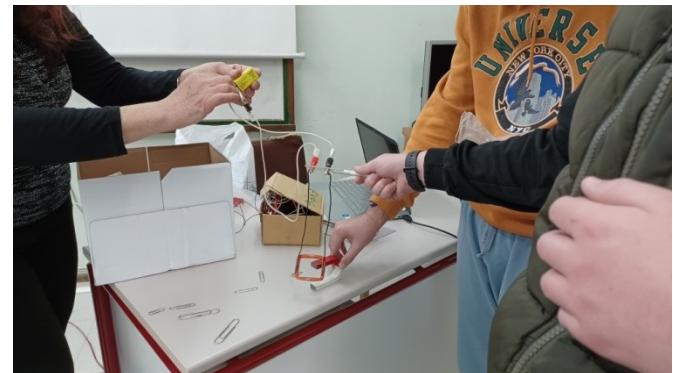
Ευρωπαϊκό πρόγραμμα: Astro Pi Challenge

- Συμμετοχή στο σχολικό πρόγραμμα Astro Pi Challenge του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Διαστήματος, με θέμα το Διάστημα και τις Επιστήμες STEM (Science, Technology, Engineering, Mathematics)
- Κατασκευή εικόνας με γλώσσα προγραμματισμού Python, η οποία θα σταλεί στο Διεθνή Διαστημικό Σταθμό και θα τη δουν οι αστροναύτες

Ενημέρωση για το CERN από την Υπεύθυνη του ΕΚΦΕ Ροδόπης Δρ. Κυριαζοπούλου

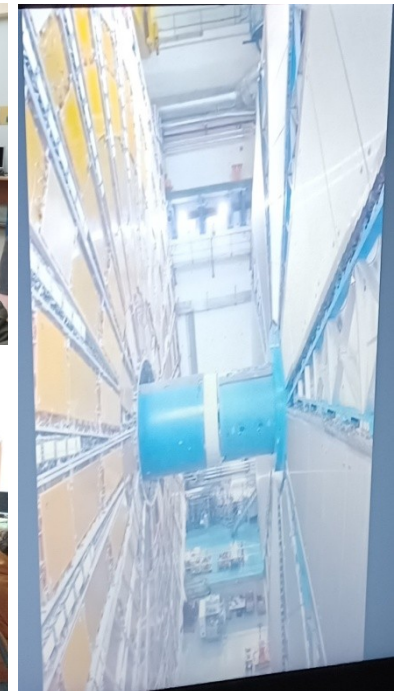
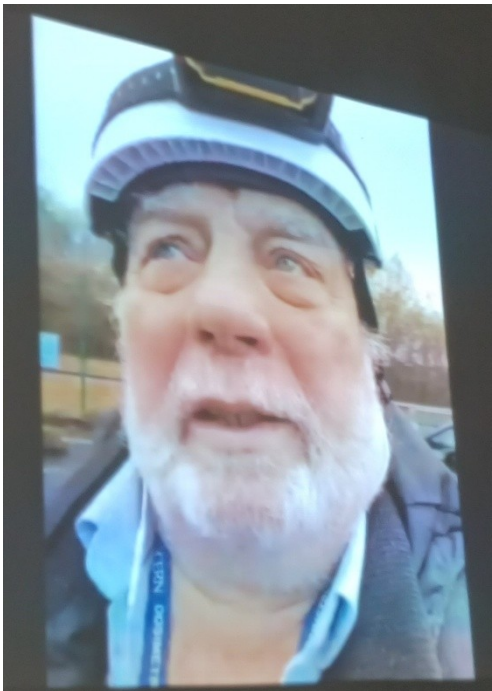
- Η Υπεύθυνη του Εργαστηριακού Κέντρου Φυσικών Επιστημών Δρ. Σοφία Κυριαζοπούλου παρουσίασε στους μαθητές του σχολείου μας τον επιταχυντή στοιχειωδών σωματιδίων που βρίσκεται στο Ευρωπαϊκό Κέντρο Πυρηνικών Ερευνών CERN της Ελβετίας
- Η έρευνα στο CERN σχετίζεται με τα πρώτα σωματίδια που δημιουργήθηκαν στο Σύμπαν (σωματίδιο Higgs) και τη θεωρία της μεγάλης έκρηξης (Big Bang)

Ζωντανή περιήγηση στο CERN

- Παρακολούθηση ζωντανής περιήγησης στον ανιχνευτή του πειράματος ATLAS στο Ευρωπαϊκό Κέντρο Πυρηνικών Ερευνών CERN της Ελβετίας με ξεναγούς τους Έλληνες ερευνητές κ. Δημήτρη Διαμιανόγλου και κ. Ραχήλ Αβραμίδου
- Οι ανακαλύψεις στο CERN συνδέονται με τη δημιουργία του Σύμπαντος, αλλά και με πολλούς τομείς της καθημερινής ζωής (υπολογιστές, διαδίκτυο, ιατρικές εφαρμογές κ.ά.)

Συνάντηση με τον Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Μαρωνείας και Κομοτηνής

- Κομβικό σημείο στην πορεία του εκπαιδευτικού προγράμματος ήταν η συνάντηση με τον Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Μαρωνείας και Κομοτηνής κ. Παντελεήμονα
- Η συνάντηση έγινε στον ανακαινισθέντα Ιερό Μητροπολιτικό Ναό Κοιμήσεως της Θεοτόκου στην Κομοτηνή

Συνάντηση με τον Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Μαρωνείας και Κομοτηνής

- Στην ομιλία του ο Σεβασμιώτατος αναφέρθηκε στους μεγάλους Θεολόγους Πατέρες που αποτελούν τους αστέρες της Εκκλησίας και τους παραλλήλισε με τους αστέρες του ουρανού

Πείραμα του Ερατοσθένη

- Την ημέρα της Εαρινής Ισημερίας πραγματοποιήθηκε στην αυλή του σχολείου το πείραμα του Ερατοσθένη για τη μέτρηση της περιμέτρου και της ακτίνας της Γης
- Οι μαθητές της Α΄ Γυμνασίου, χρησιμοποιώντας μια ράβδο και τη σκιά της από τον Ήλιο (που είναι ο αστέρας του ηλιακού μας συστήματος) και με απλά μαθηματικά, υπολόγισαν την περίμετρο της Γης

Ευχαριστούμε

«Οι ουρανοί διηγούνται δόξαν Θεού, ποίησιν
δε χειρών αυτού αναγγέλει το στερέωμα»

